

ELŐTERJESZTÉS

**Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2015. május 14-i rendkívüli ülésére**

Tárgy: „Hat vár hat rád” elnevezésű hagyományteremtő program szervezése

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Polgármesteri Kabinet

Tárgyalta: Humán Bizottság
Pénzügyi és Gazdasági Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott:

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:
Kovács Gyula, Pénzügyi Iroda vezetője

Törvényességi szempontból ellenőrizte:
Dr. Letenyi Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő - testület!

Dombóvárnak a jövőben sokkal nagyobb figyelmet kell fordítania a városmarketingre, hisz egy település vonzerejét nagymértékben meghatározza az arról alkotott pozitív vagy negatív kép. A mi célunk pedig nem lehet más, mint a „Dombóvárkép” erősítése, amely nemcsak a településen élők helyben tartását, hanem a turisták és gazdasági szereplők ide vonzását is jelenti. Ez egyértelműen kihat a helyi gazdaság növekedésére és az itt élők életminőségének javítására is.

Számos helyen szerveznek ma Magyarországon olyan rendezvényt, amelyről azonnal tudjuk, hogy mely településhez köthető. Ilyen például a Kolbászfesztivál – Békéscsaba, Virágkarnevál – Debrecen, Halászléfőző Fesztivál – Szeged, Busójárás – Mohács, és még sorolhatnánk. Ezek a rendezvények természetesen nem egyik napról a másikra lettek ilyen nevezetesek, hosszú – hosszú évek kitartó munkája kellett ahhoz, hogy egy település márkanevévé váljon. Dombóváron is elérkezett az ideje annak, hogy elindítsunk egy olyan hagyományőrző rendezvényt, amelyet érdemes mindenkinek az emlékezetébe vésni.

„Hat vár, hat rád” – 2015. június 27. - Dombóvár

Hogy mit is jelent a hat vár és vajon miért is hat ránk? Ez nagyon röviden és egyszerűen összefoglalható. Ma még nagyon kevesen tudják, hogy térségünkben hat középkori vár romja vagy rekonstruált vár épülete található. Ezeket legendák, történelmi események, véres csaták, romantikus pillanatok övezik. Mindenképpen érdemesek azonban arra, hogy nagyobb ismerettel rendelkezünk róluk, amelyet egy 32 km-es túraútvonalon tervezünk bemutatni.

Ez a nap egyszerre szól a kitartásról, az ügyességről, új ismeretek megszerzéséről és szórakozásról. Az egész programot átfogja a játékosság, mely tudjuk, hogy a „homo ludens – játékos emberi” attitűdből adódóan a boldogság, a jókedv egyik alapeleme.

A helyszínek túlnyúlnak településünk határain, érintik Döbröközt, Csikóstóttóst, Kaposszekcsőt és Jágónakot. A rendezvény szervezése három önkormányzat összefogásában valósul meg, melyben partnereink lesznek Döbrököz és Jágónak önkormányzatai is. A programot a Dombóvári Művelődési Házzal közösen bonyolítjuk.

Egy induló hagyományteremtő programnál, melynek sikere nagyban függ az időjárástól is, nehéz megsaccolni a résztvevői létszámot, ezért csak óvatosan becslünk. A teljesítménytúra vonatkozásában 200-250 főre számítunk, a délutáni programot látogatók száma 1000-1200 fő körül alakulhat.

A teljesítménytúra élményt, tudást és szórakozást nyújt. Az út során különböző ügyességi állomások kerülnek kialakításra, a várromok területén programokkal szolgálunk, melyek élménydússá és kaland jellegűvé teszik a kirándulást. A feladatoknak köszönhetően a túra szórakozási és kikapcsolódási lehetőséget biztosít, és persze nem utolsó sorban tudást ad. A készülő kiadványok, ismertető anyagok és tablónak köszönhetően számos új és hasznos természeti és történelmi információval gazdagodhatnak a résztvevők.

A túra során biztosítjuk az útvonal veszélyesebb pontjain és területein történő biztonságos átkelést, valamint a túraút teljes szakaszán megtörténik a zöldterületek rendbetétele, melyben a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság és a Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság Tolna Megyei Szakaszmérnöksége, valamint az Agrár-Béta Kft. is közreműködnek.

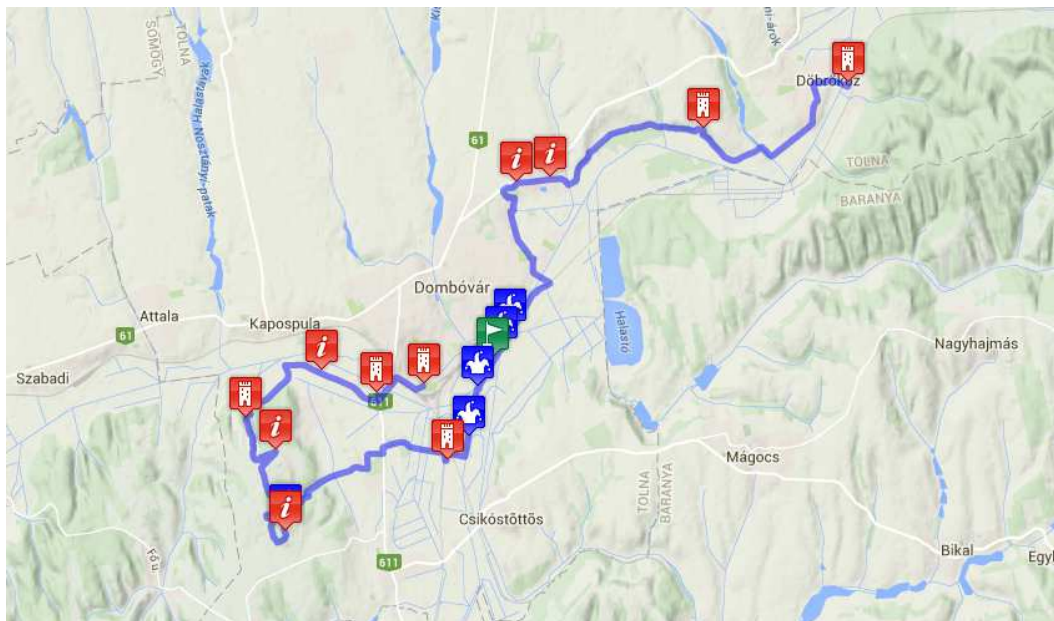
A programot regionális szinten is népszerűsíteni szeretnénk, ezért egyeztetéseket kezdeményeztünk a Magyar Turizmus Zrt. Dél-Dunántúli Regionális Marketing Igazgatóságával is.

Bízom benne, hogy a tervezett rendezvény támogatásra talál, és egy regionálisan ismert és népszerű programmal gazdagodhat városunk.

A túraútvonal általános bemutatása

A túra teljes hossza 32 km, mely természetes környezetben, közúttól távol eső területeken vezet végig Döbröckőtől indulva, Kaposszekcső és Jágónak közigazgatási határait érintve. Az útvonal tervezett állomásai a következők:

Werbőczy vár (Döbröcköz) – Szarvasdi várrom – Gunaras (pihenő) – Leányvár (Kaposszekcső) – Dáró vár (Jágónak) – Gólyavár – Szigetvár

Természeti adottságok

Az útvonal domborzatilag igen változatos és izgalmas területeken vezet keresztül a résztvevőket. Az út dombokon – völgyeken, erdős területeken, vasúti töltéseken, patakok, folyók övezte szántókon és legelőkön át vezet, érintve természetvédelmi területeket. Az útvonal számos érdekes látnivalóval és élménnyel szolgál, melyet a természeti adottságok és az élővilág mellett az út során tervezett feladatok és programok is színesítenek.

Dombóvár a Dél-Dunántúli régióban, Tolna megye dél-nyugati csücskében helyezkedik el, Somogy, Tolna és Baranya megye határán. Természetföldrajzi beosztása szerint is három kistáj, a Dél-Külső-Somogy, Észak Zselic és a Völgyesség találkozásánál található. Ami a tengerszint feletti magasságot illeti, átlagosan 130-160 méteres síkvidéki területről beszélhetünk, amelyet a Kaposba É-D-i irányban beletorkolló, lapos, tágas völgyek, mint a Kiskonda-patak, Nagykonda-patak és a Perekaci-árok völgye teszik tagolttá. A különböző tájegységek találkozási pontja a tervezett útvonalon haladva is érzékelhető, hiszen a döbröközi és szarvasdi völgyekkel tagolt dombos-erdős területeket Dombóváron a Kapos-völgyébe érve egy viszonylag egyhangú, szántókkal tagolt sík terület váltja fel, mely a Nyerges-erdőhöz érve válik ismét izgalmassá.

Dombóvár és környéke vízrajzát alapvetően meghatározza a Kapos, ami a település déli oldalán folyik át. A Kapos jelentősebb mellékfolyói közül Dombóvárt a Kiskonda-patak, valamint a Kiskonda-pataktól nyugatra a Perekaci-árok vize, keletre a Nagykonda-patak érinti, melyek közül az utóbbi kettő Dombóvár területén ered. A Kapos-folyó szinte az egész túraútvonalon végigkíséri léptünket. Jelentősebb mellékvizei közé tartozik a Hábi-patak és a Baranya-csatorna, melyek szintén érintik az útvonalat. Ez utóbbi két helyszínhez ügyességi feladatok is társulnak a túra során. Árvizek főleg tavasszal fordulnak elő, a városban a legveszélyeztetettebb területek a város déli határában vannak.

A térség mezőgazdálkodásra alkalmas adottságai miatt évszázadok óta művelt, erősen átalakított, ezért ma már csak elszórtan látni az eredeti, zárt tölgyesekre utaló természetszerű növényzetet. Dombóvár térségében az erőssztyep-jelleg felerősödik, azonban még így is a somogyi táj legkevésbé erdősült kistája. Az őshonos molyhos tölgyes, tatár juharos állományok jelentősen lecsökkentek, ám a töredékes erdőkben az áteresztő lombkorona miatt fajokban gazdag a cserje- és gyepszint is. Olyan értékes növényegyedeket találni, mint az epergyöngyike, a tavaszi hérics, a mára már igen csekélyszámú fehér madársisak, vagy a Primula (kankalin). Ezek a növények az út során is fellelhetők.

Dombóvár és környékének madárfaunája is igen gazdag. Köztük több ritka, védett madárfaj is előfordul, mint például az erdei fülesbagoly, valamint ritka, védett emlősök élőhelyéül is szolgál a térség, mint például a mókus és a keleti sünn. A vizes élőhelyi jellegből adódóan Dombóvár különösen kételtű- és hullófajokban gazdag, az emlősök közül pedig kiemelkedő a vidra előfordulása, melynek nyomaival találkozhatunk a Kapos-folyó medrében, a IX. utcától a Leányvár felé haladva. Szintén ezen a területen megfigyelhető a réti sas, kis- és nagy kócsag. A Nyergesi-horgásztorony vízisikló és mocsári teknős élőhelye.

Említést érdemel, hogy a túraútvonal helyi jelentőségű védett területeken halad keresztül, mint a Gunarasi parkerdő és tölgyes maradványerdő, Nyerges-erdő és horgásztorony, Gólyavár és tűzlepkés rétek, valamint a Szigeterdő.

Épített környezet

Dombóváron és a környező térségben a Kapos-folyó szabályozását követően, a 19. század végén a folyó vonala lett a vasútvonal nyomvonalát meghatározó adottság. A vasút megléte a vasút-menti térségek fejlődését vonzotta magával, amely a 19-20. században vegyes használatú, ma leginkább az ipari-logisztikai fejlesztéseknek ad lehetőséget, területet.

Az útvonal során látható épített környezet igen változatos képet mutat. Döbröközön a falusias jellemvonások egyértelműen kirajzolódnak. A tornácos, hosszú házak mellett újabb építésű házak is fellelhetők. Jellemzően a házaknál háztáji gazdálkodás figyelhető meg, a legtöbb háznál állattartás is tapasztalható. A Dombóvár külterületén található Szarvasdon, a valamikori majorsági birtokközponthoz kapcsolódó kisebb lakóterületek mai napig fennmaradtak. A közműellátás hiánya és a várostól való távolsága miatt azonban a leszakadó területek közé tartozik. A lakosság a mezőgazdaságból, elsősorban sertésenyésztésből él.

Dombóvárra érkezve először az üdülőövezet, Gunaras tárul elénk, majd a XI. utcánál már ipari övezetbe érkezünk, ahol a német tulajdonú Viessmann cég leányvállalata található. Ezt követően a későbbiekben Kaposszekcső közigazgatási határain belül, az egykori volt szovjet laktanyához érkezve találkozunk épített környezettel. A Liget-lakótelep elnevezést viselő településrészt a lakott társasházak mellett kiüresedett szellemlakások határolják. A szolgáltatások minimális szinten kiépültek e területen is. Itt található a Dombóvári Ipari park, ahol különböző profilú cégek telephelyei működnek (pl. vasipari termékek gyártása, gluténmentes tésztagyár, nyomda, cipőgyár, biogáz üzem).

A Nyerges környékén és a magasabban fekvő területeken szőlőhegyi présházak és pincék határolják a területet. A Gólyavártól a Szigeterdő felé haladva lepusztult, funkcionál nélküli épületek látványa tárul elénk, mint a Tejüzem, Zsinagóga épülete. A kisállomás és környéke ingatlanjainak többsége a MÁV Zrt. tulajdonában vannak, ezek egy része vasúti bérletként működik. Az épületek többnyire leromlott állapotúak. A Szigeterdőbe érkezve a Kossuth-szoborcsoport mellett a magántulajdonban lévő címeres téglagyűjteménynek helyt adó lakótorony, a Szuhay-Sportcentrum és az egykori MÁV étkezde fogja közre a zöldövezetet.

Középkori várak nyomában

Döbrököz (Werbőczy-vár)

A falu Dombóvártól 10 km-re északkeletre fekvő, Kapos menti település. A honfoglalással kezdődött a falu magyar múltja. Az első földvárat az Apor vagy a Szák nemzetség építette, amit egy 1309-ben kelt oklevél is bizonyít. Százharminc évvel később a vár a Szerecsen-família birtokába került. A legutolsó családfő – János – halála után annak özvegye, Szekcsői Herceg Katalin Werbőczy Istvánhoz ment feleségül. Az esküvőt Döbröközön tartotta a pár és a

népes vendégsereg. A Magyarország nádorává megválasztott, ám a vagyonától később megfosztott Werbőczyt, a budai várat 1541-ben elfoglaló törökök a magyarok főbírójává nevezték ki. Halála után fia, Imre komoly sereget toborzott, mellyel 1542-ben Kászon basa csapata ellen vonult és le is győzte azt a kozári csatamezőn. Ebben a csatában vett részt és sebesült meg Tinódi Lantos Sebestyén is. Néhány esztendővel később azonban Werbőczy Imre és katonái sem tudtak ellenállni a túlerőnek, akik elfoglalták a döbröközi várat, ami aztán 142 éven keresztül a törökök kezén is maradt.

Döbrököz környékén lezajlott harcokat maga Tinódi Lantos Sebestyén is megénekelte, 1542-ben Döbröközön írta meg első haditudósítás jellegű művét: a kozári ütközet történetét.

*„Ezön lón öröme vitéz Verbőczinek,
Hogy bajviadalban, jól cselekedének,
Döbröközben vígan ők el- bémennének,
A jámbor vitézők hírt, nevet vevének.,,*

A „félholdas” had kiűzése után a terület gróf Esterházy Pál nádor tulajdonába került, aki 1712-ben Cserénfai Istvánt bízta meg a rácdúlás miatt elnéptelenedett falu újbóli betelepítésével. Döbrököz fejlődésnek indult, ám a vár elvesztette védelmi szerepét és falainak nagy részét az 1820-as években lebontották. Néhány évtizeddel később a jobbágyok felszabadításának és a községet is érintő Budapest-Pécs vasútvonal megépítésének köszönhetően felvirágzott a falu, melynek lakói továbbra is a mezőgazdaságból éltek vagy vasutasként dolgoztak Dombóváron. Döbrököz utolsó tulajdonosa – Esterházy Pál herceg – 1938-ban a településnek adományozta a várromot és annak környékét.

Szarvasdi várrom

Ez a kisméretű vár Dombóvártól északkeletre, hozzávetőleg 7 kilométer távolságra található a Kapos- völgyből meredeken kiemelkedő dombon. A mintegy 30x20 méter alapterületű, lapos dombtetőt a 13. században egy árokkal választották el a dombhát folytatásától. A vár az árpádkori kisváarak közé sorolható.

Kaposszekcső (Leányvár)

Dombóvártól délre, közel a Kapos-folyóhoz, a Pécs és Bátaszék felé elágazó vasúti sínek között, fákkal, bokrokkal benőtt halmon állt egykor a Leányvár. A vár méretei alapján a késő középkori castellumhoz sorolható, mely 1476-tól a Dombai család birtokába tartozott. A középkorban a több ágra szakadt Kapos körbefolyta a Leányvárhoz hasonló teraszképződményeket, és a völgyet mocsárvilággá változtatta.

A helység neve egy 1475. évi oklevélben "Zekchew" néven, mint mezőváros szerepel. A Leányvár keletkezésének és pusztulásának körülményeit nem ismerjük, történelmünkben nem szerepel.

Jágónak (Dáró vár)

A vár emlékét ma már csupán egy falmaradvány őrzi. A falutól É-ra, a Kapos-folyó árteréből kiemelkedő domb É-i végén található. Építését Dárói Salamon (1273-1308) nevéhez kötik. 1358-ban Dárói Salamon unokái Péter és Miklós, majd 1525-ig a Miklóstól származó Dárói Majos család birtokolja. 1525-től pereskedés után Werbőczy István tulajdonba kerül. Alapterülete kb. 20x50 m-es lekerekített téglalap, a déli oldalon, kettős árokkal Jágónak irányába. Minden oldala meredek a többi égtáj felé, tengerszint feletti magassága 170 m. Tövében ma is több forrás található, a környék mocsaras terület volt.

Már a kelták, etruszok, majd a rómaiak, később az avarok kereskedelmet folytattak a Kaposon, így szükség volt az útvonalak biztosítására, erődítésére, megfigyelésére. Az évszázadok folyamán a védelmi stratégiai pontok nem változtak, a kor igényei szerint viszont átalakultak. Így akár lehetséges, hogy a Dáró vár is régebbi alapokra épült, földvárként működhetett. 1544. évi hadjáratok során a török Ahmed pasa vezetésével foglalta el Dáró várát. Ezután kezdtek hozzá a közigazgatás átszervezéséhez. A várat a későbbi korok nem említik.

Dombóvár (Gólyavár)

Ma is láthatók a Kapos partján a valószínűleg a tatárjárás után épült vár romjai. Első ismert írásos emléke az Árpád-ház kihalását követő időkből származik, ekkor a Vencel-párti Henrik bán szerezte meg. Károly Róbert hatalmának megszilárdítása után az egykori királyi javakat visszavette és a vár csere útján, 1326-ban a Csák nemzetség birtokába került. Az új birtokos család a helynév alapján Dombainak nevezte magát.

A mohácsi vész után jelent meg Tolna megye birtokosai között Werbőczy István királyi kancellár, aki vagyonát ügyes házassági politikával és szerződésekkel gyarapította.

Dombay János halála után felesége, Werbőczy Örzse révén a vár Werbőczy Imre birtokába került. A várban tartózkodott 1537-ben Tinódi Lantos Sebestyén, itt írta meg „Jázon és Medea” című széphistóriáját. A török a várat Werbőczy Imrétől foglalta el a döbröközi várral együtt az 1543-44. évi hadjáratban. A török az elfoglalt területeken igyekezett véglegesen berendezkedni. Az új közigazgatási rendszer szerint a budai pasalik (kormányzóság) koppányi szandzsákjának (kerület) egyik központja volt, s a török állandó katonaságot tartott benne. A vár környékét 1683-ban a Bécs alól menekülő Ali Musztafa csapatai felperzselték.

Szigeterdő

Dombóvár legszebb parkja, természetvédelmi terület. A város D-i szélén, a Kapos folyó jobb partján helyezkedik el. Első ismert erődítménye az elmúlt években feltárt téglából épült vártorony, ami a 12. században már állt. Erődítmények létesítésére a Kapos mocsaras árterületéből kiemelkedő diluviális teraszok, bozót-szigetek voltak a legalkalmasabbak. Ilyen erődítmény lehetett a Szigeterdőben is. A kör alakú árokkal, sánccal övezett, a XIII. században épült és a XVI. század elején elpusztult vár lakóterületét 2000-ben tárták fel. A vár területének közepén áll a 10x10 méteres külső és 5x5 méteres belső téglalakótorony. A tornyot a XVI. század elején tűzvész pusztította el. A torony közelében állt a 3,1x5,2 méter alapterületű, földbe mélyített, négy tüzelőnyílással ellátott tégláégető. A déli oldalán helyezkedett el egy faszerkezetű épület, ezt azonban szinte nyom nélkül elpusztították az 1958 - 1959-ben ide épített kocsmá munkálataival.

A különböző típusú állomások bemutatása

A túraútvonal során az alábbi típusú állomások kialakítását tervezzük:

1. Várromoknál középkori játékok

A túraútvonal a fentebb bemutatott 6 középkori várrom bemutatására épül. Döbröközön és Dombóváron jelentős várromokat lehet találni, míg a többi településen a várdomb és az azt körülvevő árokrendszer, valamint egy-két helyen fellelhető falmaradvány jelzi, hogy egykoron egy vár állt a területén. Mind a 6 várrom területére a középkori életmódhoz kapcsolódó programot tervezünk.

2. Ügyességi állomások

A túraútvonal során 5 helyen tervezzük ügyességi állomások kialakítását, melyek feladatai még titkosak, azonban annyit elárulhatunk, hogy szintén középkori tevékenységekhez kötődnek. Ezen állomások kialakításával a célunk, hogy a várromok közötti szakaszokon élményt nyújtsunk, az utat izgalmassá és szórakoztatóvá tegyük.

3. Pontgyűjtő helyek

Ezek az állomások elsősorban olyan szakaszokon kerülnek felállításra, ahol problémát jelenthet a tájékozódás. Azért is fontosak, hogy ellenőrizzük, a résztvevők a kijelölt útvonalon haladnak. Ezekon a pontokon állomásozó személyek igazoló pecsétet/pontokat adnak, mellyel az egyes állomásoknál leellenőrizhető, hogy mindenki a térképen meghatározott útvonalat követi. A túraútvonalon 5 db pontgyűjtő hely kerül felállításra.

Fontos megemlíteni, hogy egy-egy szakaszon meghatározott ideig biztosítunk személyi felügyeletet, ezzel ösztönözve a túrázókat, hogy adott időintervallumon belül elérjék a

soron következő állomást. A tervezett állomások „nyitva tartási idejét” az alapján határoztuk meg, hogy egy ember átlagsebessége 5 km/h. A második igazoló pontig (Gunarasi kiserdő 30 perces, majd azt követően 1 órás, végül a Dáró várától 1,5 órás ráhagyással számoltunk. Ezek alapján várhatóan az alábbiak szerint alakul az állomások felügyelete:

Döbrököz: 7 és 7,30 óra között gyülekező
7,30 és 8,00 óra között programok
8 órakor indulás

Szarvasd: 8,30-9,30 óráig

Gunaras (Camping étterem - pontgyűjtő állomás1): 9,30-10,30 óráig

Gunarasi kiserdő (pontgyűjtő állomás2): 09,45-10,45 óráig

Ügyességi pont1: 10,30 – 12,00 óráig

Ügyességi pont2: 10,45 – 12,15 óráig

Ügyességi pont3: 11,00 – 12,30 óráig

Ügyességi pont4: 11,30 – 13,00 óráig

Leányvár: 11,45 - 13,15 óráig

Nyerges-erdő (Ügyességi pont5 – Pontgyűjtő állomás3): 13,15-14,45 óráig

Szőlőhegy (Pontgyűjtő állomás4): 14,15-15,45 óráig

Dáró vár: 14,45-16,15 óráig

Pontgyűjtő állomás5: 15,45-17,45 óráig

Gólyavár: 16,45-18,45 óráig

Szigeterdő: 17,00 – 20,00 érkezés

S hogy mit nyújt a túra? Élményt – Tudást – Szórakozást

Élmény

A túra során az élményt a váraknál és az ügyességi állomásoknál lévő programok szolgáltatják. Mindkét helyszínen esetében olyan feladatokkal várjuk az érdeklődőket, melyek a középkori életmód jellegzetességeit tükrözik. Célunk, hogy a programokkal a túra útvonalát és a várromok közötti szakaszokat izgalmassá és szórakoztatóvá tegyük. Mint ahogy a fenti térkép is mutatja, ügyességi állomásokat tervezünk Dombóváron, a Kapos-folyó mentén a Kiskonda befolyásánál, a Hábi-patak és a Baranya-csatorna hídjánál, a Baranya-csatornán átívelő pallónál, valamint a Nyerges-erdőben.

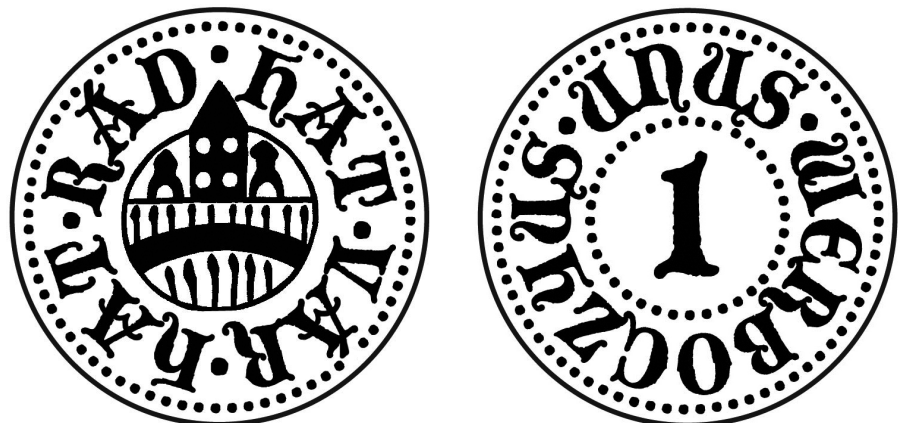
Az élményeket és a kihívást fokozva a feladatok elvégzésére pénzt tervezünk készíttetni, mely nevét a döbröközi és a Gólyavárhoz is kapcsolódó Werbőczy Istvánról kapja. Az első állomásnál a résztvevőket három Werbőczyus-sal indítjuk útjuknak. A későbbiekben azonban csak a szerencsén és bátorságon fog múlni, hogy hány dénárt tud összegyűjteni a túrázó. Amennyiben sikeresen teljesítette a kijelölt feladatokat, az állomásvezetők azt Werbőczyus-sal jutalmazzák. A résztvevők a túra során összegyűjtött pénz fejében tudnak vásárolni a Szigeterdőbe szervezett középkori vásárban, ahol a túrához kapcsolódó, erre az alkalomra készült logóval ellátott emléktárgyakból válogathatnak.

Az emléktárgyak között szerepel a basketbal- sapka, túrabot, póló, trikó, logó fémből készült emblémája. A túra végén a sikeres és kitartó turisták elismerő, névre szóló oklevélben részesülnek.

Túra logo tervezete

Werbőczyus dénár tervezete

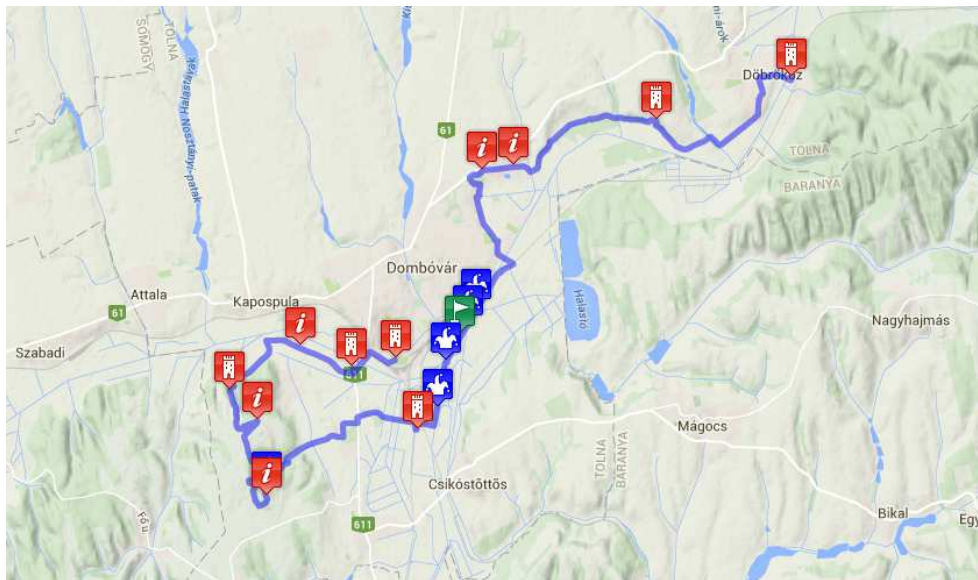
Werbőczyus papírpénz tervezete

Tudás

A készülő kiadványok, ismertető anyagok és tablóknak köszönhetően számos új és hasznos természeti és történelmi információval gazdagodhatnak a résztvevők.

A túra útvonalát többször bejártuk a pontos helyszínek rögzítése érdekében, melyről egy térkép is készült GPS koordináták alapján. A térképet a túrázó többféleképpen érheti el. Induláskor mindenki számára biztosítunk egy kiadványt, melyen a térképen kívül az útvonal során érintett különböző állomásokról kapnak természetföldrajzi és történelmi információkat. A tájékozódás másik módja egy QARD rendszerű, okostelefonra letölthető alkalmazás lesz, mellyel szintén elérhető a túraútvonal térképe digitális formában. A harmadik módja az információk begyűjtésének egy előre elkészített úgynevezett „mini honlap”, melyet a <https://dombovar.s-qrs.com/> oldalon már a túra előtt meg tud tekinteni a túrázó. A honlapon található térképen pontosan fel vannak tüntetve az egyes megálló, állomások, annak típusai, a várak rövid története, a túra hossza és az egyes állomások közti távolságok.

A hat vár mindegyikéhez tervezünk kihelyezni egy-egy tablót, melyeken megtalálható lesz a várak rövid története, ismertetője. Emellett minden egyes várhoz készül egy külön QR – kód, melyet egy kis táblára applikálva helyezünk el a vár területén. Ezt azért tartjuk fontosnak, mert a tablók csak a program idejére kerülnek kihelyezésre, azt követően csak a QR-kódot tartalmazó tábla marad kint a váraknál. A kód alapján, ami szintén egy okostelefonos alkalmazás a látogató letöltheti azokat az információkat, melyek a tablókon olvashatók. Ez a kód az év további részében a váraknál marad, így aki arra jár, az eszköz segítségével ismeretanyaghoz juthat a vár történetét és elhelyezkedését illetően.

A túra során egy tragikus eseményről és annak áldozatairól is megemlékezünk. A Kapos völgyében haladva a mai napig láthatók az 1944. június 30-án, az újdombóvári vasútállomásra lesújtó bombázás nyomai, melynek több halálos áldozata is volt. A Baranya-csatorna és a Hábi-patak közötti szakaszon található bomba okozta

mélyedésnél egy szál virággal emlékezünk meg az értelmetlenül életüket vesztett polgári áldozatokról.

Szórakozás - „Lépjünk be a középkor világába”

A Szigeterdőbe 15 órától középkori vásárral fogadjuk az érdeklődőket. A középkorban egy piac elképzelhetetlen volt kézművek, vesszőfonók, ékszerkészítők, kovácsok, bőrművelők és javas asszonyok nélkül. A szigeterdei vásárban is megtalálhatóak lesznek ezek a mesterségek, és akinek kedve tartja, kipróbálhatja magát e tevékenységek végzésében. A programon Werbőczyus fémpénz készítésére is lehetőség kínálkozik.

A mindennapok egyhangúságát már a középkorban is a játékok törték meg, amelyek a társadalom gazdagabb és szegényebb rétegeiben egyaránt népszerűek voltak, nem csupán a gyermekek, hanem a felnőttek körében is. Népi ügyességi játékokról a Kenderkőc Játsszóház fog gondoskodni a délután folyamán. Emellett kézműves játsszóház és különböző fajtájú játékok várják a gyermekes családokat, valamint a Kaposvári Bábszínház előadásában *Vitéz László és Vas Juliska* bábműsora lesz megtekinthető.

A program során betekintést nyerhetünk a középkori emberek öltözködési szokásaiba is, hisz középkori ruhabemutatóra is sor kerül. Ezek a ruhák a későbbiekben is rendelkezésre állnak, a rendezvényre látogatók felpróbálhatják őket és fényképet is készíttethetnek.

A kora esti órákban szemtanúi lehetünk az 1542-es kozári csatajelenetnek, mely során Werbőczy Imre és Kászon basa csapatai csaptak össze. Ebben az ütközetben sebesült meg Tinódi Lantos Sebestyén is, mely szintén bemutatásra kerül. A csatajelenetben a simontornyai, dombóvári, kasposvári és bikali hagyományörző lovagi egyesületek vesznek részt. A csatát követően a Bikali Puchner Kastélyszálló lovasai tartanak lovagi bemutatót.

A középkor hangulatával szakítva az este folyamán, 20 órától egy nagyszabású zenés koncerttel tervezzük lezárni a rendezvényt.

Tájékoztatás, tájékozódás

Mint ahogy már korábban említésre került, a túra útvonaláról papír alapú és digitális formátumú tájékoztató térkép készül. A papír alapú kiadványon a térkép mellett feltűntetésre kerülnek az egyes állomásokról való hasznos tudnivalók, ismeretanyagok, míg a digitális térkép okostelefonon keresztül, egy gps-hez hasonlóan segíti a tájékozódást, jelöli az egyes állomásokat és azok funkcióit.

A tájékozódás megkönnyítése érdekében az útvonal különböző pontjain útbaigazító táblák kerülnek elhelyezésre, a nehezebben megközelíthető várak és helyszínek esetében szalagozással jelöljük a követendő útirányt. E útbaigazító eszközök esetében egységes

neonsárga színt használunk. A várromok jelölésére szintén egységes, a rendezvény logójával ellátott zászlók készülnek.

Rendezvény biztosítása

Egy ilyen, reményeink szerint nagyszámú embert mozgósító, több helyszínen zajló rendezvény lebonyolításánál nagyon fontos a résztvevők biztonsága. Munkatársaimmal többször megtettük a túrát és feljegyeztük azokat a pontokat, melyek kiemelt biztosítást igényelnek. A túraútvonal azon szakaszain, amelyek közúton haladnak át rendőri biztosítást veszünk igénybe. Ilyen helyek: Döbröközön, közvetlenül indulás után a Kapos-hídnál, a IX. utca és a Mágocs irányába vezető út esetében szintén a Kapos-hídnál, a 611-es út az Ipari Parknál, ahol a Leányvár és a Dáró vár közötti út egy részét kell megtenni, valamint szintén a 611-es út a Kapos-hídnál, ahol a Gólyavártól a Sziget-erdő felé haladunk át.

A Polgárőrség segítségét kérjük a túra balesetveszélyesebb pontjaihoz. Ilyenek a Kapos-völgyében lévő ügyességi állomások, a Leányvárról a Dáró vár irányába vezető úton két vasúti átkelőhely esetében az átkelés biztosítása.

A túra valamennyi állomásán – a 6 várnál, az ügyességi és pontgyűjtő állomásoknál – egészségügyi ládát helyezünk el, és vízvételési lehetőséget biztosítunk. A rendezvényről a rendőrség és a polgárőrség mellett értesítjük a Katasztrófavédelmi Kirendeltséget és a Mentőállomást. Valamennyi szervezettől fokozott figyelmet kérünk a program idejére. Fentiek mellett a résztvevők biztonságát szolgálják a tájékozódást segítő eszközök, melyek bemutatását az előterjesztés másik fejezetében ismertettem.

Marketing

A rendezvény sikerének egyik fontos eleme a megfelelő marketing, ami egyben városmarketing is, hisz jó lehetőség arra, hogy a régióban a programon keresztül pozitív kép alakuljon ki Dombóvárról, hisz ehhez hasonló program nincs a térségben.

A rendezvénynek elsősorban két célcsoportja van, akiket a marketingkommunikáció során megszólítunk. Az egyik a városban, a régióban a sportot, kihívást szerető és kereső emberek közössége, a másik a tudást és a szokványostól eltérő szórakozást kedvelőké.

A kommunikációs folyamat során folyamatosan ismertetjük meg a programot úgy, hogy közben felkeltjük iránta az érdeklődést. Ehhez elsősorban a Dombó-Média Kft., valamint helyi tipográfus szolgáltatásait vesszük igénybe. Első lépésként megterveztetjük azt a grafikát, ami a rendezvény jelképe, meghatározó arculati eleme lesz. Ez szerepel majd minden hirdetésen és marketing eszközön. A helyi média közreműködésével rövid időn belül megkezdjük a rendezvény népszerűsítését, hogy az érdeklődőknek legyen ideje felkészülni a nem kis feladatra. A programról egy 2-3

perces figyelemfelkeltő kisfilm készül, amit a helyi televízió mellett a Tolna-Táj és a Somogy Televízió is vetít. Ezzel egy időben a régióban megjelenő megyei újságokban és a 7200 újságban, valamint a helyi televíziók képújságában hirdetést jelentetünk meg. Az internet és ezen keresztül a közösségi oldalak nyújtotta lehetőségeket is kihasználjuk az érdeklődést felkeltő bejegyzésekkel.

A reklámkampánnyal párhuzamosan megkezdjük a különböző marketing eszközök tervezését és gyártását. A programhoz egy kiadványt állítunk össze, ami az útvonalat jelölő térképet és az állomásokat, a túra által érintett 6 vár bemutatását, valamint a terület természeti értékeit is tartalmazza. Készül egy olyan telefonos alkalmazás is, ami a kiadvány tartalmát okostelefonon is elérhetővé teszi, valamint egy gps-hez hasonlóan segíti a túrázók tájékozódását is.

A rendezvény részletes költségvetése

<i>Költség megnevezése</i>	<i>Költség</i>
80 férőhelyes busz a Déltour Kft. biztosításában (résztevők szállítása Döbröközre)	20.000.- Ft + Áfa/busz 60.000 Ft+Áfa
<i>Marketing anyagok tervezése:</i> logó, térkép, kiadvány, papír- és fémpénz, oklevelek, ajándéktárgyak feliratának tervezése	200.000 Ft+Áfa
Fémpénz készítése	- szerszámzási költség 80.000.- Ft + Áfa - lapka darára 200.- Ft + Áfa/db (100 db esetében 20.000 Ft +Áfa) - sajtóláshoz golyós prés 10.000.- Ft + Áfa / nap 110.000 Ft + Áfa
Digitális térkép készítése, QR-kód gyártása, mini honlap szerkesztése	100.000 Ft + Áfa
Emléktárgyak beszerzése (basketball-sapka, póló, trikó, túrabot)	250.000 Ft
Tablók (6 db) és QR-kód tábla gyártása (helyszínenként 5-5 db)	150.000 Ft
Tájékoztató kiadvány és térkép 500 példányban	150.000 Ft
Középkori vásár	- bőrműves eszközök készítése 30.000 Ft - kovácmester - javas asszony - fazekas - középkori ruhák bérlése 3000 Ft/db/nap 20 db/ 60.000 Ft
Sásdi íjászok	15.000 Ft/2 óra
Lantművész	50.000 Ft

Kaposvári Bábszínház - Vitéz László előadása (60 perces)	90.000 Ft + utiköltség
Lovagi torna	200.000 Ft + Áfa
Hagyományörző lovagok szereplése (Dombóvár, Simontornya, Kaposvár)	100.000 Ft + Áfa
Tájékoztatót segítő eszközök beszerzése	100.000 Ft
hirdetési díj 2 alkalommal 3 megyei újságban	300.000 Ft
televíziós műsorszolgáltatás (Tolna-Táj, Somogy Tv)	100.000 Ft
Koncert	500.000 Ft
Egyéb, előre nem tervezhető kiadások	300.000 Ft
Összesen:	2.865.000 Ft + Áfa

*A dőlttel szedett költségek irányárként tekintendők.

Határozati javaslat

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja a hagyományteremtő jelleggel megrendezendő "Hat vár, hat rád" elnevezésű rendezvény megvalósítását, melynek időpontja 2015. június 27.
2. A Képviselő-testület az 1. pontban nevesített rendezvény szervezésére **2.900.000 Ft + áfa** forrást különít el a város 2015. évi költségvetése 106. Önkormányzat III. Dologi kiadás 22. Városi rendezvények sora terhére.
3. A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy a rendezvényt követően számoljon be a program eredményességéről és tájékoztassa a Képviselő-testületet a tényleges kiadásokról.

Határidő: 2015. június 27. – rendezvény megvalósítására
2015. szeptemberi rendes ülés – beszámoló a rendezvény megvalósulásának tapasztalatairól és tényleges kiadásokról

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Polgármesteri Kabinet

Szabó Loránd
polgármester

